

nejen výslovné, nýbrž i jinak projevené, jen když se tak děje způsobem, pro jiné seznatelným. Kdyby byl nalézací soud zkoumal věc s tohoto hlediska a přihlížel náležitě k obsahu článků, sotva by byl dospěl ku svému nynějšímu přesvědčení. Neboť, uváží-li se, že v člancích se mluví o probodnutí a odstranění N-ově, že pisatel to označuje jako odplatu, kterou je zvykem dávat zrádci a vyjadřuje-li, hledě k nápisu článků, že to, co se N-ovi stalo, jest zasloužená odplata za jeho odpadlictví od komunistické strany, jest při nenuceném a logicky jedině správném výkladu závadných slov možným a přípustným jen ten závěr, že pisatel projevil při nejmenším souhlas se zločinem na N-ovi spáchaným. Objektivní skutková podstata přečinu podle Šu 16 čís. 1 zák. na ochranu republiky je proto dána a důvod zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. opodstatněn. Zrušovacímu soudu nelze však rozhodnouti ihned ve věci samé, poněvadž řešiti dlužno ještě otázku subjektivního zavinění ze správného právního hlediska, kteréžto řešení, týkajíc se otázky rázu skutkového, spadá do oboru působnosti soudu nalézacího (§§y 258, 288 čís. 3 tr. ř.). Zdůrazniti sluší jen, že ani v subjektivním ohledu okolnost, že šlo o polemiku, nevylučuje úmysl neb vědomí pachatelovo, schvalovati zločin neb přečin neb projevit s ním aspoň souhlas. Neboť i když polemika může býti vedena tonem hrubým, přece nemusí býti výrazem bezmyšlenkovitosti, která by pachateli odnímalala vědomí o pravém významu a dosahu jeho vyjádření a která by vylučovala protiprávní vůli vědomě uplatniti obsah projevu. To dlužno uvážiti zejména při polemice tiskem, ponejvíce zrale rozmyšlené. Odůvodněné zmateční stížnosti bylo proto vyhověti, rozsudek zrušiti a věc vrátiti soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Čís. 2257.

Zákon o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863.

Pojmu »dalšího rozšiřování« (§§y 6, 24 zákona) odpovídá i vyložení tiskopisu ve výkladní skříní knihkupectví.

S hlediska prvního případu Šu 24 zákona se nevyžaduje úmyslné a vědomé rozšiřování, nýbrž stačí zaviněná nedbalost.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1926, Zm I 819/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Čes. Budějovicích ze dne 22. října 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle Šu 24 zák. ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863.

Důvody:

Po skutkové stránce je zjištěno, že v červnu 1925 vyložena byla ve výkladní skříní knihkupectví obžalovaného kniha s titulem »Landstörz Wenzel Nazdaryk«, která byla pro svůj obsah, zakládající skutkovou podstatu přečinu podle Šu 302 tr. zák. státním zastupitelstvím v Praze zabavena; že zabavení to bylo pak nálezem zemského trestního soudu

v Praze ze dne 6. listopadu 1922 potvrzeno a další rozšiřování této knihy zakázáno, což bylo veřejně vyhlášeno v čísle 252 »Úředního listu« ze dne 9. listopadu 1922. Zmateční stížnost obžalovaného, jenž byl za to odsouzen pro přečin podle §u 24 I. zák. o tisku, připouští, dovola- vající se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř., že případ dlužno podřaditi pod zmíněné zákonné ustanovení a uznává, že pro tento delikt nevyžaduje se vědomého rozšiřování zakázaného tiskopisu, jakož i že obžalovaného nemůže ospravedlniti neznalost v úředním listě řádně uveřejněného zákazu, tiskopis rozšiřovati, míní však, že není splněn zákonný znak »dalšího rozšiřování«, který prý předpokládá aktivní čin- nost pachatelovu, jež nemusí býti činností vědomou, takže stačí i čin- nost bezděčná a mimovolná, nicméně však činnosti a nikoli pouhým opomenutím; v daném případě však prý obžalovaný dotčenou knihu ani nekoupil, ani do výkladu nedal, ani neprodal, neměl ani možnosti, ani moci tomu zabrániti, takže nemůže býti odsouzen podle §u 24 zák. o tisku. Stížnost jest bezdůvodná. Pojem »dalšího rozšiřování« je blíže vymezen v §u 6 zák. o tisku a dlužno proto při výkladu §u 24 zákona k ustanovení tomuto míti zření. V §u 6 praví se pak zejména, že za rozšiřování ve smyslu zákona o tisku dlužno považovati též přibití, vy- věšení neb vyložení tiskopisů na veřejných místech, ve čtenářských spol- cích, půjčovnách knih a tomu podobné. Odpovídá proto vyložení tisko- pisu, určeného k prodeji, ve výkladní skříni knihkupectví plně pojmu »dalšího rozšiřování« jak ve smyslu §u 6, tak i §u 24 zák. o tisku, zvláště když takovou výkladní skříň, v níž jsou vyloženy knihy, dlužno pokládati za veřejné místo, kde tiskový výrobek může býti individuálně neomezeným počtem osob postřehnout. Již tedy pouhé vyložení knihy, určené k prodeji, ve výkladní skříni opodstatňuje pojem »dalšího roz- šiřování«. A za toto »vyložení« zodpovídá obžalovaný osobně, ježto provozoval obchod knihami bezprostředně sám a nikoli úředně schvá- leným a zodpovědným zástupcem, takže měl povinnost, dohlížeti bez- prostředně sám na vystavování tiskopisu ve výkladní skříni a jmenovitě toho dbáti a zameziti, by do skříní se nedostaly neb tam nebyly pone- chány zakázané tiskopisy. Jak podotknuto, uznává stížnost sama, že znak »vědomosti« (o zabavení), kterého se vyžaduje při rozšiřování zabaveného tiskopisu, není náležitostí při rozšiřování tiskopisů zaká- zaných. Úmyslné a vědomé rozšiřování není proto podmínkou prvního případu §u 24 tisk. zák., naopak stačí podle všeobecných právních zásad, stíhá-li pachatele zavinění z nedbalosti. A taková nedbalost padá obža- lovanému k tíži, ježto je zjištěno, že o zákazu rozšiřování závadné knihy nevěděl, ačkoli povinnost jeho, zjednati si o tom vědomost, vyplývala již z jeho povolání jakožto osoby provozující živnost knihkupeckou a vystavující knihy na prodej. Z toho, co uvedeno, plyne, že takové aktivní činnosti, jakou stížnost má na mysli, se ke skutkové podstatě nevyžaduje, a nemůže proto obžalovaného za zjištěného stavu věci ospra- vedlniti ani, že knihu sám nekoupil, ani ji sám osobně do výkladu nedal, ani ji sám neprodal. V důsledku toho netrpí rozsudek ani neúplností podle čís. 5 §u 281 tr. ř., vytýkanou z té příčiny, že v rozsudku není zjištěno, kdo skutečně knihu do výkladu dal, zda byla prodána a kdo

ji prodal. Že by obžalovaný neměl naprosto možnosti ani moci vystavení knihy a jejímu prodeji zabrániti, rozsudek nezjišťuje a není proto stížnost oprávněna při uplatňování důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. na tomto předpokladu budovati. Bezdůvodnou zmateční stížnost náleželo proto zavrhnouti.

Čís. 2258.

Nepřibrání tlumočníka k překladu závadného článku není porušením předpisu §u 100 tr. ř. a nevyhovění návrhu v tom směru zmatkem čís. 4 §u 281 tr. ř., je-li soudem pořízený překlad správný v místech pro výklad článku významných.

Při odsouzení pro přečin §u 42 zákona na ochranu republiky jest podmíněné odsouzení vyloučeno, zakládá-li obsah tiskopisu objektivní skutkovou podstatu zločinu podle §u 15 čís. 3 zákona.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1926, Zm II 547/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 22. září 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle §u 42 zákona na ochranu republiky a přestupky podle §u 11 čís. 1 zákona o tisku a podle §§u 2 a 19 shrom. zák. ze dne 15. listopadu 1867, čís. 135 ř. zák. a zamítl v neveřejném zasedání odvolání obžalovaného do nepovolení podmíněného odkladu trestu. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

důvodech:

Zmateční stížnost byla stěžovatelem ohlášena povšechně a její konečný návrh domáhá se zrušení rozsudku první stolice bez jakéhokoliv omezení. Než vývody stížnosti, jež uplatňuje číselně důvody zmatečnosti podle §u 281 čís. 4, 5, 9 [přesně 9 písm. a)] a 10 tr. ř., zabývají se výhradně jednáním a výrokem první stolice o přečinu §u 42 zákona na ochranu republiky, takže stížnost zůstala ohledně další části rozsudku, uznávající stěžovatele za vinna přestupky podle prvního odstavce §u 11 tiskového zákona a podle §u 2, 19 shromažďovacího zákona neprovedenou. Obhájce navrhl při hlavním přelíčení po výsledku obžalovaného a po přečtení spisů, jejichž čtení bylo obžalobcem navrženo, přibrání tlumočníka polského jazyka. Návrh byl nalézacím soudem zamítnut z důvodů, že předseda hlavního přelíčení a zapisovatel jsou polštiny znalí, načež bylo (podle záznamu) »vše polské přetlumočeno«, t. j. zřejmě předveden předsedou nebo zapisovatelem obzvláště též závadný článek v českém překladu. O námitkách té neb oné strany proti správnosti tohoto překladu protokol o hlavním přelíčení se nezmiňuje. Stížnost shledává v zamítnutí návrhu porušení předpisu §u 100 tr. ř. a důvod zmatečnosti podle čís. 4 §u 281 tr. ř. Výtka neobstojí. Možno ponechat stranou, byl-li postupem nalézacího soudu pominut nebo nesprávně použit nějaký zákon neb nějaké zásady trestního řízení, jichž